

Előfizetési ár:
Helyben, háshos hordva
 Negyedévre . . . . 2 korona.
 Félévre . . . . . 4 korona.
 * * *
Vidékre, postán küldve
 Negyedévre . . . . 3 k. 50 fl.
 Félévre . . . . . 7 k. — fl.
 * * *
 Egyes szám ára 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden nap,
 hétfő és
 ünnepnap kivételével.
 * * *
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budai-nagy-útca 151 m.
 (Juhász-ház),
 hova a lap szellemi és anyagi
 részére vonatkozó összes
 dolgok intézendők.
 * * *
 Telefon: 141. szám.

Felelős szerkesztő: **HAJDÚ JÓZSEF.**

Laptulajdonos: a Nyomda-Részvénytársaság.

A búza ára.

Gazdáink figyelmébe.

Az annyira hirdett osztrák rekordtermés a kutba esett. Osztrák hirdások szerint a buza- és rozstermés messze mögötte maradt a várakozásnak. Ugyancsak ez az eset Franciaországgal, ahol az érés utolsó hetében annyira megromlott a buzatermés, hogy nemcsak kivitelről szó nem lehetett, de erős buzakivitelre lesz szüksége. Németország gabonaszükséglete is fokozódott, míg a tengerentuli államok gabonatermése egyáltalán nem olyan, hogy ezen fokozódó igényeket könnyen kielégíteni legyen képes.

Nem tudjuk belátni, hogy ily körülmények között a magyar gazda miért vesztessze el terményét 3-4 koronával olcsóbban, mint amily árakat gabonájáért, buza és rozsáért elérhet.

Nyilvánvaló, hogy Magyarország és Ausztria gabonatermése csak szűkösen fedezi a közös vámterület szükségletét, miért ne várja be tehát a gazda a gabona eladásánál az importparitást, illetve a gabonaárak olyan emelkedését, amely mellett már a külföldi gabona importja lehetséges volna. Ez az importparitás ma búzánál, ha a newyorki búzárat vesszük alapul, 27 korona volna, ha pedig a balkán piacok árat, akkor 28 korona. A buza ára ugyanis Newyorkban kereken 19 korona, a buza vámjá 6-30 korona, szállítás Budapestig 2 korona, összesen 27-30 korona búzárral mellett volna az amerikai buza behozható a budapesti piacra. Illetve, miután a kereskedőnek még nyernie is kell valamit, a mai amerikai vagy balkán búzárral mellett a közös vámterületre csak akkor hozható be buza haszonnal, ha a budapesti búzárral 28 korona volna. Ez az importparitációs ár.

A magyar és osztrák gazda tehát bátran bevárhatja a buza árának olyan emelkedését, hogy az a mindenkori newyorki árat ne 9 koronával, mint fentebb számítottuk, hanem 7 koronával haladja meg. Ez a mai árszabványok között 26 koronás búzárral felel meg. Azt tehát senki sem mondhatja, hogy a buza ára az ősszel 24 vagy 26 korona lesz, tehát várjunk az eladással, de azt már matematikai pontossággal megállapíthatjuk, hogy a folyó idényben a budapesti piacon a buza árának legalább 7 koronával kell a newyorki buza árát meghaladnia, hogy a magyar gazda búzájával a piacot felkereshesse.

Ez esetben azonban a készlet egy részét piacra kell hozni, nehogy az im-

portparitás esete beálljon s gabona behozatala váljék lehetővé, mert ezt az alkalmat a spekuláció csakhamar kihasználná a jövő gabona áralakulás kárára.

Ha gazdasági egyesületeink, szövetkezeteink, gazdaköreink akként volnának szervezve, mint pl. Franciaországban, ahol egy központ irányítja a gazdák gabona eladásait, akkor mindenkori kihasználhatók a legkedvezőbb áralakulást s illetve szűkös termés esetén az import paritációs árat, de persze vezetett hazai testületeink minden mással törődnek, csak ezzel nem, a miből élünk.

A gazdák maguknak kellene a vidéken megmozdulniok és szervezeteiket létesíteniök, melyek segítségével módjukban volna a jelen kedvező konjunktúrát a maga teljes egészében kihasználni s a magyar termelés javára az osztrák fogyasztást megadóztatni.

A takarmányinség csökkentése

— Irta: Kellerman A. állatorvos. —

Inséges telet ígér ezen év a mező gazdanak, mert sok terhes gondot ad majd a murkás gazdasági állapotok átteleltetése. És az inséges tél réme már előrevetíti az árnyékát. „A takarmányinség” már már állandó rovatot képez a sajtóban, mely napról napra a gazdaközönség alapos aggodalmait juttatja kifejezésre. De tanácsok is hangzanak el elég sűrűn, melyek igaz, hogy nélkülözök a modernebb gazdasági elveket, de jóakarattal nyilvánvalók.

Közmegegyezés immár az, hogy a szalmafelek főtakarmányát fogják képezni a télben a jószágoknak, miután a szokásos takarmányfelekből alig számba vehető mennyiséget szüretelhet az idén a kecskeméti gazda. Ez értelmezi azt, hogy a sajtóbeli tanácsok főképen arra szorítkoznak, miképen lesz lehetséges az állatok által kevésbé értékesíthető szalmafeleket úgy átalakítani, hogy abban a téli viszonyok közepette legalább türelhető takarmányfelek álljanak a gazdasági munkásállatok rendelkezésére.

E lap augusztus 20-iki számában ilyen eüli cikk meg is jelent, mely a szalmafeleknek füllesztés útján való értékesíthetőségét tolja előtérbe. Egyébként a cikk a takarmányozástan elavult elvein épült föl és azért csak olyan tanácsokat ad, mely bizony nem sok kalácsot ér.

Ismeretes a szaklapok iránt is érdeklődő gazda előtt, hogy a szalmafelek silány emészthetőségének főoka abban van, hogy a rostjaiban a növényi sejtek falai elvannak fásodva. Maga az elfásodott sejt pedig értékes emészthető tápanyagokat (cellulosa pentozánok) tartalmaz, de a sejtfalát, melynek főanyaga a szalmában a kovasav, az emésztő nedvet megbontani nem képesek és ily módon a szalmafelek nagy része megemészthetetlenül ürül ki. Erről mindenki meggyőződhetik, ha szecskával etetett lovanak bélsarát szétzörgetve megtekintik.

Aki csak valamennyire ismeri a kémiait röktön belátja, hogy bármiféle tartalmu szokásos füllesztés sem lehet befolyással a sejtfalak kovasavjára. Megmarad az továbbra is oldhatatlannak és ép oly alaposan elzárja a sejt fehérjeit, szénhidrátjait és zsírt az emésztő nedvek előtt, a füllesztés után is mint annak előtte és így az egész fáradság lényegében hiábavaló.

Mióta a régi empirikus takarmányozásban segítségül vette a vegytant és a kísérleti élettant mint segédtudományokat, azóta a takarmányozástan is, mely eddig csak tapogatózás, alap nélküli kísérletezés volt, a természettudomány sorába emelkedett. Ma már jól ismeri az állati emésztő nedvek kémiai hatásait és biztos állatetelési kísérletek alapján dönti el a felmerülő kérdéseit és szabatosan megállapítja az egyes takarmányfélések kihasználhatóságát és az anyagcserére való hatását.

A szalmafelek kihasználhatósága is sokáig izgatta az állat-életlani állomásokat. Legelső feladat volt a vízben oldhatatlan kovasavat oldható vegyületté átalakítani. Ezt elérték azáltal, hogy nagy légköri nyomás mellett vízzel és nátronluggal hozták a szalmát érintkezésbe, miáltal a sejtfal kovasavja vízben oldható kovasasnátriummá alakul át és oldatba megy. Ez által a szalma elég dus tápértéket képviselő takarmánnyá alakul át.

Eme nátron lúgos gőzölés erősebb falú kazánba történhet, ahol 100 rész 290 rész vízzel és 1-5 rész nátronluggal kevernek össze és a keveréket 3-5 atmoszféra nyomás mellett 6 órán keresztül gőzölik.

Az ily módon kezelt szalma lényeges belső elváltozáson megy át:

1. Kellemes savanykás ízt nyer, úgy, hogy az állatok szívesen fogyasztják.
2. A szalmát alkotó sejtek zsírja, fehérjeje és szénhidrátja felszabadul és szabadon emészthetővé válik.
3. Az emészthetetlen cellulose részben emészthető glykózá, részben tejsavvá alakul a víz és a nátronlúg hatása alatt.
4. A tápanyag kétszerese lesz az eredetinek és az élelmezés igazolja, hogy a fehérjes tápanyagokat az eljárás nem befolyásolja lényegesen.
5. E kiváló előnyü elváltozások mellett még tapasztalható, hogy a csontozatot erősítő ásványi anyagokból 3-szor annyi szívódik fel, mint a közönséges szalmából és a felszívódás is kétszeres könnyebb, ami azt jelenti, hogy a nátronlúgos gőzöléssel átalakított szalma felényi munkát ad az emésztő szerveknek, mint a nyers szalma.

Amint látjuk, igen lényeges elváltozásoknak kell a szalmarajtjaiban véghez menni, hogy a szalma jól értékesíthető tápanyaggá váljék. Az egyszerű füllesztés ugyszólván hiábavaló munka.

Az eljárás maga elég körülményes és egyes embereknek, főleg kisgazdáknak nem is fizeti ki magát, de a mai takarmányinség talán tömöríti a gazdáinkat és nálunk is, miként már régen külföldön érdekes csoportok fognak alakulni ilyen szalma-gőzölő kazán beszerzésére és működtetésére. De lehetséges az is, hogy magánosok szereznek be ilyeneket és mint a cséplőgépeket, úgy dolgoztatják a gazdák kívánságára.

Dacára, hogy agrár államnak szeretjük magunkat nevezni, az agrárkultúra tekintetében alig tartunk tovább ősapainknál és sokszor görnyedezünk a régi verejtékes és kezdetleges eljárások mellett, noha csak ki kellene nyújtani kezünket azokért a mezőgazdasági reformokért, melyeket a természettudományoknak és a technikának együttes haladása a külföld részére már régen megteremtett.

Nem is várok én sem különös takarmányozási reformokat e felig meddig ury is „csak tudományos” közleményemtől. Elég szép eredménynek tartom csak arról meggyőzni a gazdát, hogy ne tulajdonítson valami nagy értéket a szalma felék gőzölésének, forralásának, savanyításának és füllesztésének.

Csaknem haszontalan eljárások ezek, melyek a szalmát izletesebbé teszik ugyan, úgy hogy az állat jóval többet fogyaszt belőle, de az emészthetősége az ismeretett okok folytán továbbra is rossz marad.

* Gunyos szállóige a kecskeméti gazdák közt.

NAPI HIREK.

Nemesek és rabszolgák.

A megmozdult Kossuth kép.

A kalocsai ipartestület érdekes átirata érkezett a kecskeméti ipartestülethez. Az ipartörvény revíziója ellen tiltakozik a kalocsai iparosság és tiltakozását a következő sorok kíséretében terjesztette föl Kossuthhoz, kérvén a kecskeméti ipartestület, hogy feliratát aláírja.

A felirat a többek között ezt mondja: Ha az ipartörvény módosításáról szóló tervezet a mai alakjában fogadtatnék el, ez a magyar kisipar teljes tönkretételét idézné elő. Mi az életben és gyakorlatban észlelt tapasztalatainkat terjesztjük Nagyméltóságod elé, kérve, hogy az ipartörvény rég óhajtott módosítása, keresztülvitele alkalmával a magyar kisiparosságnak előnyére, ne pedig hátrányára vitessék keresztül.

A tervezet készítője két osztályt céloz felállítani, rabszolgákat és nemeseket. A rabszolga lesz a munkaidő, mert annak mindent meg kell tenni, amit a törvény és rendeletek reá hárítanak, míg a munkás az nemes marad, mert az a tervezet szerint megbírságot vehet ugyan, de az ítélet rajta végre nem hajtható, felelősségre nem vonható.

Mi ezt nem hihetjük ahogy, bár megboldogult édes atyja 1848-ban a nemességet eltörölte, most Nagyméltósága minisztersége alatt egy újabb fajta nemesség létesülhetne — hisz akkor megmozdulna a falakon drágán őrzött kincsünk, megboldogult kedves Atyjának arcképe, azért mert Nagyméltóságod nem halad atyja nyomdokain, Mi nem hisszük, hogy környezete mindent keresztül vihessen Nagyméltóságod akarata nélkül.

○

Kecskemét, szeptember 1.

— **Az új osztályparancsnok.** Szluha Imre esendőrtőhadnagy, akit a honvédelmi miniszter a kecskeméti esendőség osztály parancsnokává nevezett ki, szept. 15-én veszi át az osztályparancsnokságot.

— **A ref. jogakadémia igazgató tanácsa** vasárnap délelőtt ülést tartott, amelynek tárgya jogakadémiai igazgató, h. igazgató és igazgató tanácsi elnök választás volt. Igazgató tanácsi elnöknek egyhangulag Mészáros János ref. lelkész, jogakadémiai igazgatónak dr. Tegze Gyulát, helyettesé pedig dr. Meczner Sándor jogtanárt választották meg.

— **Ujónbál.** A kecskeméti fiatalság azon része, amely ez év októberében katonai szolgálatra fog bevonulni, szeptember hó 27-én a Beke-féle táncteremben ujónbálát rendez.

— **Gyászír.** A régi jó világ alakjai közül ismét kidőlt az élők sorából Kecskemét városának egy érdemes polgára, id. Török Gábor tegnap este meghalt. Az elhunytban ifj. Török Gábor a ref. egyház pénztárnoka édesatyját gyászolja. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében is, a legjobb apa, nagyapa, após és jó rokon **idős Török Gábor** folyó évi augusztus hó 31-ikén, este fél 10 órakeréle 78 ik, boldog házasságának 53 ik évében, rövid szenvedés után történt esendés elhunytát. A drága halott földi maradványa szeptember hó 2-ikán délután 5 órakeréle a református egyház szertartása szerint — az V. tized, Fecske utca 243. szám alatti gyászházból — a budai uti ref. temetőbe öröknyugalomra tétetni. Kecskemét, 1908 évi szeptember hó 1-én. Áldás és béke poraira! Özv. idős Török Gáborné született Bóka Papp Zsófia mint neje. Ifj. Török Gábor és Török Zsigmond mint gyermekei.

— **Zenémise a nagytemplomban.** Vasárnap délelőtt 11 órakeréle nagy műelvezetben volt része a templomba járó katolikus híveknek. A nagytemplomban ugyanis a szentmise alatt Makray Erzsike urleány az Országos Zenede opera tanszakának növendéke adta el Szent Sains: Inviolatáját és Händel: Offertoriumát nagy művészi képzettséggel és üde, esengő szoprán hanggal, mit Koller Ferenc hegedűjátéka még jobban érvényesülésre segített. A kísérlet Csomák Elemér látta el diszkrétén és megfelelően.

— **Iskolaszéki ülés.** A községi iskolaszék ma délután 3 órakeréle a városháza bizottsági termében ülést tartott, amelyen az újonnan választott községi iskolaszék avonlatkozó törvény értelmében a következő alakult meg. Elnök: Szabó József. Alelnök: Gömörny Sándor. Jegyző: Tormássy Sándor. — **Tanügyi bizottság.** Elnök: Páthy Károly. Jegyző: Tormássy Sándor. Tagok: Faragó Béla, Gömörny Sándor, Györffy Balázs, Katona Mihály, Mészáros János, Mészáros József, Révész István, Sándor István, dr. Iv. Szabó László, dr. Tóth György. — **Ovodaügyi bizottság.** Elnök: Tóth István. Jegyző: Bérczy József. Tagok: dr. Csabay Géza, Hajdú József, dr. Horváth Mihály, Holosnyai Ambrus, Járvas Mihály, Németh László, Paál Géza, Sárkány Béla, Szent Gály Gyula. — **Gazdasági bizottság.** Elnök: Mészáros József. Tagok: dr. Angyal Vidor. Csász József, Grasseli Miklós, Héjjas István, Kecskeméti Adolf, Kovács Sándor, Nyirády László, id. Szappanos Elek, Zsigmond Ferenc. — **A tankötelezettség érvényre emelésére kiküldött bizottság.** Elnök: Faragó Béla. Jegyző: Kerekes József. Tagok: dr. Dömötör Sándor, Papp György főkapitány, Rapcsányi Kálmán, Szokolay Mihály, dr. Tegze Gyula, Tormássy Sándor.

— **Szabadságon.** Fűvessy Imre h. főkapitány, a bűnügyi osztály vezetője ma kezdte meg hat hétre terjedő szabadságát. Szabadsága alatt hivatalos teendőit Zimay Károly rendőrkapitány végzi, míg a bűnügyi osztály teendőit Füredi Lajos rendőrfogalmazó látja el.

— **Felegyháza új plébánosa.** Felegyházán tegnap zajlott le az elhalálozás folytán megüresedett plébánosi állásra a választás. Plébánosnak nagy szótöbbséggel Toldy Jenő kalmár-kápolnai lelkész választották meg.

— **Az önálló jegybank** érdekében Somogyvármegye mozgalmat indított és elhatározta, hogy a kormányhoz feliratot intéz a jegybank felállítása érdekében. Feliratát pártolás végett ma megküldötte városunknak is.

— **Országos baromfiállítás Sopronban.** Október hóban Sopronban országos baromfiállítás rendeznek, amelyre Kecskemétről is több kiállító jelentkezett.

— **A vadásztársaságból.** A vadásztársaság elnöke a következő felhívást bocsátotta ki a vadásztársaság tagjaihoz: Az erdőőrök jelentése alapján tudomásomra jutott, hogy a társaság azon tagjai közül, kik a däm vad vadászatra nálam jelentkeztek, valaki 2 däm vad tehenet súlyosan megsebzett. Ezen esetről folyólag értesitem a vadásztársaság tagjait, hogy a választmány csupán d ä m b i k a lövését engedte meg, másrészt az 1883. évi XX. tc. 9. § a értelmében folyó évi november 15-ig csupán däm bika lehet s aki ezen idő alatt däm vadtehenet vagy borjut lö: vadászati kihágást követ el s amennyiben kiléte bizonyozható leend, ellene a feljelentést haladéktalanul meg fogom tenni.

— **Somogy megye kérelme.** Somogyvármegye ma egy átiratban arra kéri városunk közönségét, hogy országos vásárjaink határnapjainak módosítása ügyében indítszon mozgalmat.

— **Tartalékos katonák.** Tegnap és ma a 38 gyalogezred hadkiegészítő parancsnokságának behívójára mintegy négyszáz póttartalékos vonult be a szokásos fegyvergyakorlatra.

— **A kis üst.** Naponta jönnek hozzánk kérdő levelek, hogy mikép is állunk most ezzel a kis üstön való szeszfőzéssel. Az összes érdeklődőknek itt tudtára adjuk, hogy a törvény bár megvan, szentesítve is van, egyik részét már életbe is léptették, de a kis üstökre vonatkozó rész még nincs életbe léptetve. Hogy ez a rész mikor lesz életbe léptetve, azt nem lehet tudni, a valószínűség az, hogy addig nem, amíg odaút Ausztriában is hoznak ugyanilyen törvényt. Már pedig ez még nagyon sokáig tarthat és addig is a régi törvény alapján megy a főzés. Így ki fogjuk még húzni ezt az évet. A szövetkezeti alapra fektetett községi szeszfőzdek felállításáról tehát most szó sem lehet. Nem lehet pedig azért, mert a törvény szövege után nem lehet elindulni, a hozzávaló, bővebb felvilágosítást nyújtó, részletesebb „Utasítás” még nincs kiadva, ez csak akkor fog megjelenni, ha a törvény kihirdetve lesz. Mi ezt a kérdést, amely a kisbirtokosokra oly rendkívül nagy fontossággal bír, a legéberebb figyelemmel kísérik s amint megindul a szeszadótörvény életléptetése, mi azonnal jelezni fogjuk ezt e lap hasábjain. Addig is dolgozzunk a régi alapon.

— **Pályázat.** A Kecskeméti Munkásbiztosító Pénztár igazgatósága 1000 korona ovadék mellett 1400 korona évi javadalmazással egy pénztárnoki állásra pályázatot hirdetett. A kérvények szeptember hó 15-ig a kerületi betegsegélyző pénztárnál adhatók be.

— **Katonalovak.** A város és környékének közönsége részére kiadott katonalovak egy részét tegnap mutatták be a katonai ellenőrző bizottságnak.

— **Marólugot ivott.** Megirtuk annak idején, hogy Czepléden ez év áprilisában, mig Gál Andrásné ceglédi lakos nő kiment az udvarba, a kecskeméti Gyermekekmenhelytől gondozására bizott másfél éves fiú, Pintér Bálint, a tűzhely mellett levő lugköldatos üveget felvette és tartalmát kiitta. A kis gyermek meghalt, Varga Andrásné pedig gondatlanságból elkövetett emberölésért ma vont felelősségre a kecskeméti kir. törvényszék. A törvényszék Varga Andrásné dr. Messzer Károly ügyvédjelölt tartalmas és jól megindokolt védőbeszédére felmentette a vád alól.

— **A dános cigányasszonyok szabadulása.** Kolompár Balog Buér, Surányi Julcsa és Kolompár Zelfi, akik a dános mészárlásban résztvettek, mint ismeretes, mindössze tíz hónapi fogházbüntetést kaptak és ebbe is beszámították a vizsgálati fogszágot. A három cigányasszony a büntetést, mint átmeneti rabok, a toloncházban töltötték ki. Büntetésük szombaton letelt és szabadlábra helyezték őket, de rendőri felügyelet alatt állanak és hétfőn illetőségi helyükre toloncolták őket.

— **A boszniai occupatio 30-ik** évfordulója emlékére az occupation részt vettek, elesett bajtársaik emlékére szeptember 3-án nagyszabásu emlékünnepelet rendeznek. — Az ünnepély után a vidéki vendégek tiszteletére közös ebéd lesz **Abel István** vendéglőjében, amelyre az ebédjegyek már most válthatók **Sipos Miklós** divatkereskedésében, **Simon József** üvegkereskedésében, **Biró Zsigmond** kalap-üzletében és **Szél Nándor** könyvkereskedésében.

— **Azon idegbántalmaknál**, melyek vérszegénység alapján fejlődött ki (hysteria, neurasthenia, migrain, chorea) a buziásfürdői vasdus forrásokkal való ivógyógyomód és a fürdők használata specifikus hatása. Az eset minősége szerint vagy a laugyos és hűvös szénsavas fürdők vagy a hideggyógyomódnak különböző alakjai vétetnek alkalmazásba. — A buziásfürdői „Phönix” gyógyvizet kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és minden jobb fűszerüzletben.

— **Elfogott tettes.** Sikari Kovács István I. tized, Vársári nagy-utca 219. számú házában lakó gazdálkodó lakásán tolvajok jártak. Az asztalfiókot feltörték és onnan négy arany inggombot, továbbá a lakásból egy öltözet nyári ruhát és egy téli kabátot elloptak. A gondosan öltözködő tolvajt a rendőrség **Bogyaszán János** tiszti szolga személyében kinyomozta és letartóztatta. A törvényszéknek átadták.

— **Tolvaj csavargó.** Horvát Pál lakás nélküli csavargó Kovács Lajos napszámostól elloptott egy köszörű követ, fűrészt és egy téli bekecsket. Horvátot letartóztatták s mint hogy rovott multu egyén, ma délután átkísérték a járásbíróházába.

* **Magyar Otthon.** Tisztelt olvasóink hecses figyelmébe ajánljuk a Budapest, VIII., Főherceg Sándor utca 30. sz. alatt levő **Magyar Otthon Penziót.** Mérsékelt árban elegánsan bútorozott, különbejáratú szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. Szigorúan — családi otthon.

— **Feltört kunyho.** Ma virradóra Szapannos Sándor árvaszéki ülnök kórháncózi tanyáján levő kunyhóját ismeretlen tettesek feltörték és a kunyhóban talált apróbb ingóságokat elvitték. A rendőrség az ismeretlen tettesek kipuhatólása végett megindította a nyomozást.

— **Állatpiac.** Hizott sertés napi ára: Augusztus 29-én 120—122, 30-án mázsálás nem volt, 31-én 120, szeptember 1-én 116—220 korona métermázsánként, páronként 45 kiló élet és 4 százalék levonással. Borju 60—68 korona életsúlyban.

— **Piaci árjegyzék 1908. évi szeptember 1-ső napján.** Tisztabuzza 22.60—23.60. Két szer 20.00—21.00. Rozs 17.40—17.60. Árpa 15.20—15.50. Zab 16.00—16.40. Tengeri kecskeméti 16.80—17.20. Tengeri bánáti 16.80—17.20. Köles 12.00—13.00. Krumpli 4.00—4.40. Széna 8.60—9.00. Szalma 5.20, 5.60 Szalonna kilója 1.36—1.60.

* **Jogászok és szülőik figyelmét felhívjuk, hogy minden egyetemi jogi vizsgára a leglelkismeretesebben, rövid idő alatt és legolcsóbban előkészít Jogi Szeminárium Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 14. Az intézet vezetője: dr. Köpösdý Dezső.**

Anyakönyvi kivonat.

1908. évi szeptember 1-én.

Születések. Denes Mária rk. Tok Lajos rk. Bajtai István rk. Pulai Rozália rk. Sima Rozália rk. Valkai Julianna ref. Pusztai Rozália rk. Szabó Béla rk.

Halálozások. Bajtai István rk. 5 perces. Szőke Rozália rk. 9 hónapos. Sánta Ferenc ref. 1 hónapos.

Gramofonok párbaja.

Hangverseny a Nagykőrösi-utcán.

Valamelyik zeneiszonyban szenvedő olvasóinktól kaptuk a következőket:

Alig van városunkban olyan ház, amelyikben ne volna a cigánybandák gyűlölt konkurense, gramofon, vagy fonográf.

A kemény fáradságos munkától elfáradt iparosaink és kereskedőink vasárnaponként nem viszik már el családjukat a Műkertbe és egyéb szórakozó helyekre, hogy a vízzenész mellett szórakozzanak s feledjék a létért való küzdelem gyötrő gondjait, hanem udvarukban, lakásukban, vagy szőlőjükben a gramofon tréfás kupléi s dalai mellett keresnek szórakozást és élvezetet.

Az embert gyönyör fogja el, ha látja, hogy az az egyszerű kis gépecske, mely örömet s élvezetet tud szerezni a családi köröknek.

Ellenben a legnagyobb visszatetszést szülnék a gramofonok különböző melódiái akkor, amikor azt egyenesen az uton sétáló közönség összecsisztására, vagy megszalasztására használják fel.

A napokban is a város főutcáján, a Kőrösi utcán két egymáshoz igen közel fekvő ház ablakában működött egy-egy hatalmas gramofon az utcai közönség egy részének mulatására.

Mondanunk sem kell talán, hogy a két gramofon különböző darabot játszott, az egyik például magyar nótát énekelt, míg a másik talán 10 lépésre az előbbitől egy katonazenekari indulót játszott. Mind a két gramofonnak meg volt a maga közönsége.

A sétálók nagy tömege között azonban élénk visszatetszést szült ez a macskazene. Olyan éktelen lármát csinált ez a két gramofon, hogy a veszekedő piaci-kofák, vagy a civakodó házaspárok sem tudnak különbet produkálni.

Nagyon sokan kénytelenek voltak a fülsértő disszonancia következtében elhagyni a Kőrösi utcát, sőt a sétálók között akadtak olyanok is, akik rendőri karhatalommal akarták elhalgattatni a hatalmas zenebonát előidéző gramofonokat.

A gramofonok igen tisztelt tulajdonosai örömtől sugárzó arccal állottak ablakaikban, gyönyörködve a hatásban és gunyosan nevetve a különféleképen megnyilvánuló vélemények felett, míg a sétáló közönség nagyrésze boszankodva volt kénytelen a Kőrösi utcát elhagyni.

Visszatetszést és boszankodást okozhat méltán az ilyen gramofon koncert a sétáló közönségre, akiknek élvezetesnek ígérkező sétájukat, ilyen hatalmas zenebonákkal rontják el.

Mulassanak a gramofon tulajdonosok maguk gramofonjaik mellett s ne akarjanak az utcán sétáló közönségnek se élvezetet se pedig bosszúságot szerezni.

Birtokváltások.

Kovács János megvette Rusnyák Lajos Öreghegy 1081 négyszögöl szőlőjét 3800 koronaért.

Oláh Károlyné megvette Farkas Erzsébet XI-ik tized 77. számú házáat 800 koronaért.

Nagy János megvette Oláh Károlyné I. tized 39. számú házáat 3000 koronaért.

Szatmári János megvette Mák Mihály örökösének XI. tized 407. számú házáat 5200 koronaért.

Mindák János megvette Bimbó Antalné esáktornyai 1 hold 398 négyszögöl szőlőjét 3400 koronaért.

Grosz Ignác megvette Dudvai Mihály II-ik tized 129/15. számú házáat 18000 koronaért.

Garaczi János megvette Lukács János IV-ik tized 88. számú házáat 4300 koronaért.

CSARNOK.

Hogyan foglaltuk el Boszniát?

Visszaemlékezés a 30 éves évforduló alkalmából.

— Irta —
Zilzer Adolf, az okupáció idején Mollináry ezredbeli szakaszvezető.

Ennek a nótának hangjai kísérték bennünket a boszniai nagy útra. És midőn mi, tartalékosok, pár hét múlva Vinkovcén találkoztunk ezredünkkel, mely akkoriban a katonai határőrvidéken állomásozott, azok is átvették tőlünk és ez lelkesített bennünket a harc viszontagságai között.

Erre a nótára, vagyis helyesebben: a Mollináry-nóta szülte lelkesedésre annál is nagyobb szükségünk volt akkortájt, mivel egyébként nem lelkesedtünk túlságos mód a boszniai okkupáció eszméi és céljai iránt. A pleznai csata óta ugyanis alig tellett el ekkor csak egy év.

A törökökre szerencsétlen kimeneti háboru pedig tudvalevőleg óriási háborgást támasztott Magyarországon. Egyrészt az oroszoknak 1848-ban szabadságharcunk alkalmával történt végzetes szereplése, másrészt az akkoriban komoly tudósok véleménye által is támogatott feltevés, mely a török-magyar fajrokonságot iparkodott valószínűvé tenni: mindez lényegesen hozzájárult hazánkban a törökök iránti rokonszenv fölkeléséhez, amelynek egyik eredménye az országos mozgalomban nyilvánult meg, amely a magyar nemzet ajándékképpen diszkardot küldött Abdul Kherimnek és később önkéntes harcosokat toborzott az oroszok ellen. Midőn aztán Plevnánál elbukott a török felhald, természetesen annál hangosabban nyilvánult nálunk a törököket ért nemzeti szerencsétlenség fölötti őszinte részvét s az elnyomók iránti fölháborodás.

Amikor bennünket Bosznia megszállására mozgósítottak, mi még mindig ennek a hangulatnak nyomása alatt álltunk. Nagyon kedvetlenül, mondhatnám zuglódva készülődtünk a bosnyák-törökök ellen. Csak amikor Bosznia földjére lépve, Kortoszkánál értésünkre jutott a maglári gaztett, amelyben a bosnyák-törökök valószínű vadállatias kegyetlenséggel öldösték és csonkították meg a 7-es számú lovas ezred huszárait, — csak akkor tűnt tova az a bénító, kedvetlen hangulat. Mintha szíven találtak volna, egy pillanat alatt elpárolgott minden török szimpátiánk s helyét a bosszu érzete foglalta el.

Meg kellett bosszulnunk az orvul, gyalázatos módon legyilkolt magyar huszárokat... Hej, jó is volt akkor az a tüzes Mollináry-nóta:

Megmutatjuk mi az egész világnak,
Nincs párja a Mollináry-bakának!

1878. június 29-én, szombaton délután 2 órakor megfujta az egyik zászlóalj-kürtös a trombitát. Gyülekezésre hívott Bosznia felé. A kecskeméti Kistemplom-téren sorakoztunk. Elbucszkodtunk, ki a szülőitől, ki a feleségétől, gyermekeitől, a rokonoktól, barátoktól, jó ismerőstől s valamivel 3 óra után megindultunk a vaspálya felé. Az egész úton rengeteg néptömeg kísért bennünket s az indóházánál is beláthatatlan nép gyűlt egybe. Alig tudtunk utat törni a pályaudvarba. Azután beszálltunk a hosszú waggon-sorba s este 6 órakor sűrű kendőbogatás között, pokoli zajban, melyben a Mollináry-nóta lelkes hangjaiba belevesztett a honmaradtok elesukló zokogása, — megmozdultak a gőzkoesi kerekei.

Másnap, vasárnap déltájban érkezünk Eszékre. Ott kiszállottunk s letáboroztunk az eszéki alsóváros fasorainak hűvös árnyékába. Elköltöttük az első tábori ebédet (menázsit), megfürdöttünk a közeli Dráva vízében, azután pihenőre tértünk. Másnap útnak indultunk.

Allandó ingyen gépkiállítás!

Allandó ingyen gépkiállítás!

A Kecskeméti Gazdasági Gépgyár és Vasöntőde R.-társaság raktárában.

A balassagyarmati gazdasági gépkiállításon kiténtetésben részesült. **Saját gyártmányú borprések, szőlőzúzók sokkal olcsóbban kaphatók, mint eddig bárhol. Kis 2 soros kézivetőgép, szőlősoroknál helyettesíti a jelenleg igen drága szalmázást. Cséplőgépekhez tábori tűzhely, fújtató. Megérkeztek a híres **Kühne-féle vetőgépek** (Hungaria Drill, Mosoni Drill), mindenféle nagyságban. — **Vasállványú saját gyártmányú kukorica-morzsolók, mázsák, szecskavágók, répavágók, boronák, kukoricadarálók, és minden gazdasági gépek, a legerősebb szerkezetű acélekék****

Gyári telefon:
163.

csakis a Gazd. Gépgyár raktárában kaphatók

Raktár telefon:
169.

● ● ● ● (Rákóczi-uton, a Leszámitoló-Bank palotájában). ● ● ● ●

Vetőgép, borprés és szőlőzúzó vásár, egészen olcsó ár.

Malmok, szeszgyárak berendezését és mindennemű gépjavításokat gyárunkban gyorsan és szakemberien eszközöljük.

Vas- és fémöntés. Ócska vasat és fémeket a legmagasabb áron veszünk.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy

fogműtermemet

a legújabb kor vívmányainak megfelelőleg felszereltem és bővítettem mi által azon helyzetbe jutottam, hogy fogműtermemben a legkülönlegesebb munkálatokat, u. m.

aranykoronákat, aranyhidakat, csapos fogakat, szájpadlás nélküli fogsorokat, porcellán foghús pótlást, kautsuk munkát stb. itthon, a legelőnyösebb árban elkészíteni képes vagyok.

A fogak megvizsgálása díjtalan.

Foghuzások teljes érzéstelenítéssel történnek.

Javítások azonnal munkába vétetnek.

Dr. Gyengő Ignác

Itcés piac. fogorvos. Itcés piac. Katholikus bérház. a lutheránus templommal szemben.

Eladó részvények.

4 drb Kecskeméti Pénztár Egyesületi,
10 drb Kecskeméti Leszámitoló Banki,
10 drb Központi Takarékpénztári,
3 drb Közgazdasági banki

részvényt igen jutányos árért adok el.

Balog Adolf

III. tized, Sas-utca 230-ik szám alatt, özv. ifjabb Muraközy Sándorné úrasszony házában. 8-3

Kiadó úri-lakás.

I. tized, Uj-utca 218. szám alatti Ruttkay-féle házban egy úri lakás, mely áll 3 szoba, konyha, speiz, nagy pince és elzárható üvegfolysóból, — azonnal kiadó. Értekezhetni II. tized, Rózsa-utca 337. sz. alatti Dragollovich házban. 8989-6-6

Egy vagy két

10—14 éves fiút

teljes ellátásra

6986

felveszek havonként 40 koronáért.

Cím a kiadóhivatalban.

Eladó fűszerüzlet.

A Rákóczi-uton egy jó forgalmu fűszerüzlet, mely 25 év óta fennáll, betegség miatt eladó, azonnal is átvehető. Ertesítés nyerhető a Ref. Egyház Pénztári Hivatalában. 6986-7-7

Butorozott garzon-lakás

kiadó

szeptember hó 1-től

V-ik tized, Szappan-utca 76. szám alatt. 6988-7-7

Kiadó üzlethelyiség és lakás.

I. tized, Honvéd-tér 32. sz. alatti házban egy üzlethelyiség lakással, mely jelenleg jó forgalmu korcsma, folyó évi november 1-étől bérbeadó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonos özv. Kiss Pálné Palotás Eszterrel. 6945-15-12

Reiszmán Márton

épület műlakatos, vasszerkezetek műhelyében

== 3 fiú ==

tanonczul felvétetik.

Kecskemét,

V. tized, Tehén utca 270. szám.

Pályázati hirdetés

A Kecskeméti Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatósága 1000 korona ovadékkal, évi 1400 korona fizetés és 200 korona lakbérrel javadalmazott

pénztárnoki állásra

az Országos Pénztár igazgatóságának 4773/908. számú jóváhagyó rendelete alapján pályázatot hirdet.

Pályázni kívánók tartoznak magyar honpolgárságukat, életkorukat és eddigi alkalmaztatásukat okmányokkal kimutatni.

A kérvények folyó évi szeptember hó 15-én d. u. 5 óráig a fenti pénztárhoz adandók be, elkésve érkező pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek. Megválasztott állását folyó évi október 1-én tartozik elfoglalni.

Az állás ideiglenes, a véglegesítés a pénztár teljes átszervezése után az Országos Munkásbetegsegélyező és Balesetbiztosító Pénztár jóváhagyásával történik.

Kecskemét, 1908. szept. 1.

Olajos Károly Simon József
igazgató. ig. elnök.

Buksza-féle sörcsarnok,

melynek

kitünő menetele általánosan ismeretes,

itcsés, vagy havi elszámolásra

átvehető.

Értekezhetni a fenti sörcsarnokban Buksza József tulajdonossal. 6997-3-1

Földbirtok bérbeadás.

A Schvarcz-féle Baracs pusztáján, a jobbik részéből, az Ilona-major körül 880 hold szántó föld részletekben kiadó. Ezen terület felerésze prima fekete föld és kaszáló, felerésze jó kötött barna homok. — Ugyanott vállalnak teletetésre 150 drb. szarvasmarhát szeszgyári moslékra, rozs-szalmán, polyván, kukoricaszáron. — Feltételek tulajdonosnál Baracspusztán megtudhatók.

Kereskedelmi szakoktatás Kecskeméten.

Alapított 1898.

Hatóságilag segélyezve.

Alapított 1898.

Szóbeli, valamint levélbeli egy éves szakképzés nők és ifjak számára. Gyakorlati könyvelők, levelezők, pénzügyi és építészeti tisztviselők speciális kiképzése, illetőleg tovább képzése. Gépirás, gyorsírás, szép- és rondírás tanítása. Vállalatok ügyvezetésének szervezése legújabb praktikai alapon. Minden tanítvány állásba jutott.

Helyiség: I. tized, Festő-utca 249. Városház mellett.